

N:o 52.

Af herr **K. E. von Geijer m. fl.**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t
angående utredning i fråga om jordregister för städerna
och med dem jämförliga orter m. m.

Uti underdånig skrifvelse den 3 maj 1904 framhöll lagberedningen, att ett förändradt fastighetsbokssystem vore af behovet påkalladt, särskildt i syfte att fastighetsböckerna skulle erhålla karaktären af hufvudurkunden för fastighetsrätten; att för detta ändamål åt nämnda böcker måste gifvas ökad specialisering, så att i regeln hvarje särskild fastighet, vare sig den utgjorde en från äldre tid för sig bestående, i jordeboken under särskildt nummer upptagen enhet eller en från sådan enhet genom hemmansklyfning, ägostyckning eller afsöndring i behörig ordning afskild del, erhöile sitt särskilda upplägg, där de fastigheten rörande inskrifningar utan samband med andra skulle upptagas; att ett sådant underlag emellertid ej för landsbygden kunde grundas på de nuvarande jordeböckerna, utan ett för ändamålet användbart, fullt tillförlitligt underlag därför först måste skapas; och hemställde lagberedningen för den skull, att, då i följd af inträdda ändrade förhållanden i fråga om jordbeskattningen erfordrades uppläggandet af nya jordeböcker, tillfället icke borde lämnas obegagnadt att åt det arbete, som af denna anledning vore påkalladt, gifva en sådan omfattning, att därvid måtte kunna tillgodoses det behof, som mötte från fastighetsboks-synpunkt.

I samband härmed framhöll lagberedningen tillika det önskvärda af att åt sagda arbete gäfves än ytterligare utsträckning, så att ur fastighetsböckerna, ehuru deras närmaste uppgift vore att gifva en åskådlig och uttömmande bild af de rättsförhållanden, som vore fästa vid en viss fastighet, jämväl omedelbart eller genom hänvisning till annan tillförlitlig källa,

skulle kunna hämtas upplysning om själfva föremålet för dessa rättsförhållanden, sålunda om fastighetens läge, gränser, areal i olika ägoslag m. m., emedan först därigenom de rättsliga intressen, som vore fästa vid fastigheten, erhöile sitt fullt konkreta underlag.

Vid underdånig föredragning den 30 september 1904 af berörda skrifvelse uppdrog Kungl. Maj:t åt särskilda kommitterade att verkställa utredning, huruvida åt de uppgifter angående fastighetsförhållandena, hvilka för närvarande skulle upptagas i jordeboken, kunde gifvas den omfattning och i öfrigt sådan anordning, att därigenom bereddes jämväl ett ändamålsenligt underlag för fastighetsbokföringen, äfvensom afgifva det förslag, hvartill utredningen kunde föranleda.

I anledning häraf hafva bemålde kommitterade afgifvit och med skrifvelse den 20 november 1905 till Kungl. Maj:t öfverlämnat underdånigt betänkande med förslag till förordning angående jordregister, hvilket register, på samma gång det synes gifva ett ändamålsenligt underlag för fastighetsbokföringen, tillika torde komma att uppfylla det af lagberedningen uppställda önskemålet, att lämna upplysningar om de inskrifna fastigheternas gränser, läge, areal i olika ägoslag m. m.

Kommitterades förslag har emellertid, på grund af begränsningen af det kommitterade gifna uppdraget, endast kommit att afse landsbygden, och går förslaget jämväl ut ifrån, att sådana orter, för hvilka finnes tomtindelning såsom för stad, under vissa förutsättningar skulle komma att undantagas från upprättandet af det föreslagna jordregistret.

Den hufvudsakliga anledningen till att kommitterades uppdrag ej utsträcktes till städerna har gifvetvis legat däruti, att städerna, hvilka i regel sakna särskilda jordeböcker, redan hafva specialiserade fastighetsböcker, men torde det för enhvar, som haft med städernas fastighetsförhållanden att göra, vara klart, att det är af den största vikt, särskildt om fastighetsböckerna skola erhålla karaktären af hufvudurkunder för fastighetsrätten, att man äfven för städerna får ett för ändamålet användbart, fullt tillförlitligt underlag för fastighetsbokföringen i enlighet med de af lagberedningen angifna grundsatser, hvarigenom den oreda, som i ett stort antal städer råder i synnerhet beträffande de ej i tomter indelade områdena, i väsentlig mån torde kunna undanröjas, liksom också de svårigheter blifva afhjälpta, som för närvarande förekomma, när område utlägges till tomt eller flyttas från land till stad.

Hvad sålunda anförts torde i tillämpliga delar gälla äfven sådana orter, för hvilka tomtindelning finnes, såsom för stad i de fall, då de enligt kommitterades förslag skulle komma att undantagas från upprättande af jordregister efter de för landsbygden meddelade bestämmelser.

För upprättande af förslag till sådant underlag för fastighetsbokföringen m. m. i städer och vissa med städer jämförliga orter erfordras emellertid, med hänsyn till de i olika städer rådande skiljaktiga förhållanden, åtskilliga förberedande undersökningar, och få vi därför vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte

dels hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida icke tomter och jordar i städerna och vissa med städer jämförliga orter skulle kunna i ett jordregister så upptagas, att detta kunde tjäna såsom ett lämpligt underlag för fastighetsbokföringen;

dels ock för bestridande af de med en sådan utredning förbundna kostnader ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag af 5,000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1906.

K. v. Geijer.

Frithiof Söderbergh.

K. H. Bergendahl.

Ernst Hedenstierna.

Sixten Neiglick.

Axel Rune.
